

Etapă județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2019

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a VIII-a**

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „După discuții prelungite, marile puteri au semnat o Convenție de la Paris, la 7/19 august 1858. Scopul său principal era de a oferi Principatelor o formă de organizare definitivă. Marile puteri au fost de acord ca Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești să se autoadministreze de acum înainte nestingherit și fără imixțiuni din partea Imperiului Otoman. Ele încă mai plăteau tribut, iar domnii urmau să fie, în continuare, investiți de sultan [...]. Totuși, Convenția era mai mult decât un tratat de reglementare a statutului internațional al Principatelor. [...].

Astfel, ea prevedea: o adunare legislativă pentru fiecare Principat, aleasă pentru o perioadă de 7 ani, cu o Comisie Centrală ce se întrunea periodic la Focșani [...] pentru a dezbate legi de interes comun; un domn, fie muntean, fie moldovean, în fiecare Principat, ales pe viață de adunare; un consiliu de miniștri, răspunzător în fața adunării; armate naționale separate, având un singur comandant suprem, numit alternativ de cei doi domni, și o Curte de Casație comună, cu sediul la Focșani”.

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor- *Istoria României*)

B. „După unirea administrativă a Principatelor din 1862, a survenit scindarea forțelor în rândul liberalilor. Aceasta a fost mai profundă în Țara Românească decât în Moldova. În Țara Românească, un grup radical, s-a separat de moderați. Ei au introdus o serie de prefaceri în politica românească prin mobilizarea maselor din orașe ca mijloc de contracarare a avantajelor politice ale conservatorilor. [...]

Relațiile dintre Cuza și adunarea legislativă au fost tensionate încă de la începutul noii guvernări naționale. Cauzele au fost complexe, pe de o parte ideologice, referitoare la diferențele programelor de reformă, și pe de altă parte politice, izvorând din hotărârea lui Cuza de a conduce autoritar și dorința de a nu tolera ca cineva să se opună proiectelor sale. Din punct de vedere economic, cea mai importantă dintre legile referitoare la Biserică se referea la secularizarea pământurilor mănăstirești. [...]

În ciuda faptului că domnitorul Cuza a reușit să pună în aplicare ambițiosul său program legislativ și de organizare a unor instituții [...] poziția lui a fost subminată progresiv. Conduși de radicali, în frunte cu Ion C. Brătianu, oponentii lui Cuza au decis să dea o lovitură de stat rapidă, pentru a evita dezordinea publică și intervenția străină, care adesea surveniseră paralel cu astfel de evenimente”.

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor- *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **B**, două grupări politice. **4 puncte**
2. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **5 puncte**
3. Formulați, pe baza sursei **A**, o opinie referitoare la organizarea Principatelor Române, susținând-o cu o informație selectată din această sursă. **6 puncte**
4. Prezentați două reforme realizate în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, una precizată în sursa **B** și o alta diferită de aceasta. **10 puncte**
5. Prezentați un alt fapt istoric desfășurat în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, care a favorizat unirea Principatelor Române, în afara celui care se referă la sursa **A**. **5 puncte**
6. Formulați o opinie referitoare la contribuția revoluției de la 1848 - 1849 la constituirea României moderne, susținând-o cu menționarea a două fapte istorice. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Dacii se aflau acum sub conducerea lui Decebal, căruia bătrânul Duras îi trecuse frânele puterii în anul 87, conștient de nevoia așezării pe tron a unui conducător tânăr, priceput atât în ale diplomației cât și în ale războiului; noul suveran se găsea în fruntea unui popor în plină ascensiune. Multele *dave* dovedesc existența unei populații numeroase și active, grupată în jurul acestor așezări cu caracter urban, ocupată cu meșteșugurile și comerțul, legată economic de lumea grecească și romană, ale cărei produse se găsesc din belșug în săpăturile arheologice, cumpărate și cu monedele pe care dacii, începând cu secolul al III-lea î.Hr., le băteau regulat, după modelul macedonean sau al dinarilor romani de argint.”

(Vlad Georgescu- *Istoria românilor, de la origini până în zilele noastre*)

B. „Romanizarea, o evidență culturală, este în același timp un complex fenomen istoric și politic. [...] Un prim act al romanizării se face prin pătrunderea lentă a produselor sosite de la Roma și din zonele vest - europene. În peste 120 de așezări dacice s-au descoperit amfore de import [...]. S-au mai găsit în așezările dacice obiecte de sticlă, oglinzi, bijuterii, zeci de mii de monede romane republicane și imperiale. Trebuie remarcată și pătrunderea în mediul dacic a alfabetului grec și latin, oricât de modestă și superficială ar fi fost”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor- *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse, rezolvați, în aproximativ trei-patru pagini, următoarea situație - problemă: ***Etnogeneza românească demonstrează originea romanică a poporului român?***

În elaborarea răspunsului aveți în vedere:

- prezentarea altor două caracteristici ale civilizației geto – dace în secolul I î. Hr., în afara celor la care se referă sursa **A**;
- utilizarea câte unei informații istorice cu privire la relațiile economice dintre daci și romani din sursa **A**, respectiv din sursa **B**;
- prezentarea a două fapte istorice referitoare la relațiile politico-militare dintre geto-daci și romani, desfășurate în secolele I – al II-lea d. Hr.;
- formularea unei opinii referitoare la situația - problemă dată și susținerea acesteia prin prezentarea a două fapte istorice desfășurate în secolele al III-lea – al VIII-lea.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.

Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2019

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a IX-a**

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Clistene (...) dă cetății o nouă organizare. El definește un spațiu politic întemeiat pe demne, un fel de sectoare de reședință a cetățenilor, repartizați în zece triburi în care sunt reprezentate diferitele regiuni ale Atticii, zona de coastă, interiorul și orașul. Prin tragere la sorți, cincizeci de cetățeni din fiecare trib constituie Sfatul, format din cinci sute de membri, a cărui permanență e asigurată prin rotație de către un trib. Anul politic e divizat de asemenea în zece perioade sau pritanii, câte una pentru fiecare trib. Tot prin tragere la sorți, în fiecare zi e desemnat un șef al pritanilor. Astfel, în acest sistem democratic, un cetățean poate, pentru o zi, să fie șeful Sfatului care pregătește legile votate de Adunarea poporului, *ecclesia*. Un colegiu de zece magistrați, arhonții, administrează cetatea, iar zece strategii asigură conducerea militară. Pentru împiedicarea oricărei derive politice, Adunarea poporului poate decide exilarea pentru zece ani a unui cetățean, votând "ostracismul". Pe de altă parte, pentru a permite celor mai puțin bogați să participe la Sfat, cetatea le atribuie o îndemnizație de prezență. Democrația ateniană e întemeiată așadar pe voința egală a tuturor. Nu trebuie uitat că sunt excluși noncetățenii, cum ar fi sclavii, dar și soțiile atenienilor. În acest sistem, cei mai bogați au și obligații: participarea la construcția de vase și finanțarea corului pentru reprezentațiile teatrale. “

(Jean Carpentier, Francois Lebrun, *Istoria Europei*)

B. „În sudul Atenei se afla Sparta, constituită ca stat oligarhic războinic al spartanilor, aflat în izolare voită de restul Greciei, o lume pentru sine, care domina zona plasată la sud de ea, Peloponesul. Cu sărăcia și disciplina sa spartană, precum și cu permanentul său regim de teroare împotriva sclavilor statului (hiloții), Sparta, ca putere terestră ultra-militarizată, era la antipodul Atenei. Opoziția structurală dintre Atena și Sparta a contribuit și ea la rivalitatea lor ca puteri politice. [...] Ruptura dintre Sparta și Atena a fost deplină (461 î.Hr.): după un puternic cutremur de pământ ce a avut loc în Sparta (464 î.Hr.), hiloții s-au răzvrătit în cadrul celui de-al treilea război messenian (464-458 î.Hr.). Un corp de armată atenian trimis în ajutorul messenienilor a fost respins de spartani (462 î.Hr.) ca urmare a superiorității politice. (...) Rupturii dintre Sparta și Atena (461 î.Hr.) i-a urmat războiul ("primul război peloponesiac"). Ca o prefigurare a războiului peloponesiac propriu-zis (431-404 î.Hr.), el a început încă din faza finală a celui de-al doilea război persan, care va fi definitiv încheiat odată cu pacea lui Callias (449 î.Hr.).

Pacea dintre greci, încheiată pe o perioadă de treizeci de ani între Sparta și Atena (446 î.Hr.) nu a durat decât foarte puțin. Războiul peloponesiac a luat naștere în Grecia colonială, (...) extinzându-se apoi asupra Corintului, a Atenei și Spartei.” (Immanuel Geiss, *Istoria lumii*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **A**, două informații referitoare la obligațiile celor bogați. **4 puncte**
2. Menționați, din sursa **B**, două consecințe ale rivalității dintre cele două „puteri politice”. **4 puncte**
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
4. Prezentați un model de educație specific unui spațiu istoric la care se referă sursa **B**. **5 puncte**
5. Prezentați alte două fapte istorice referitoare la organizarea politică în antichitate, desfășurate până în secolul al II-lea î.Hr., în afara celor din sursele date. **10 puncte**
6. Prezentați două asemănări între arta a două popoare antice europene. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză cu privire la ***Rolul Imperiului Roman în istoria antică și medievală a Europei***, având în vedere:

- precizarea unui fapt istoric referitor la instaurarea Imperiului Roman și prezentarea a două consecințe ale acestuia pentru organizarea politică a Imperiului în secolul I d.Hr.;
- menționarea unui fapt istoric referitor la organizarea politică a Imperiului Roman în secolul al III-lea și a două cauze ale acestui fapt istoric;
- explicarea rolului unei mari religii în cadrul evenimentelor desfășurate în Imperiul Roman în secolul al IV-lea;
- prezentarea a două asemănări între etapele etnogenezei românești și cele ale constituirii unui alt popor medieval european.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză – efect**, respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată

Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2019

Probă scrisă

ISTORIE

Clasa a X-a

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „După 1814, [...] sub aspect teritorial, se încearcă, cel puțin în aparență, restabilirea situației din 1789. De jur împrejurul Franței se constituie state care se încearcă a fi întărite: fostele Țări de Jos austriece și Luxemburgul formează împreună cu fostele Provinciile Unite, regatul Țărilor de Jos. [...] În ceea ce privește Regatul Piemontului și al Sardiniei, el capătă Republica Genovei. În Europa Centrală, Prusia păstrează Posnania și se instalează în Saxonia de Nord. Imperiul Rus se extinde. Finlanda și Basarabia sunt recunoscute ca aparținându-i și i se acordă țarului posesiune asupra regatului Poloniei. În acest fel, Imperiul Rus pătrunde mult mai adânc în Europa Occidentală. În restul Europei Centrale, Austria își adjucează partea leului. [...] Fiecare dintre statele germane redevine cvasiindependent, deși în locul Sfântului Imperiu a fost constituită o <Confederație Germană>, a cărei Dietă își are sediul la Frankfurt și în care, în mod teoretic, Austria joacă rolul de *primus inter pares*, deoarece președintele acesteia este împăratul austriac. În ceea ce privește Marea Britanie, aceasta se ferește să anexeze vreun teritoriu european, cu excepția punctelor strategice precum Malta, Hellgoland și insulele Ionice. În schimb, dincolo de mări ea își completează în mare măsură imperiul, în detrimentul Franței și al Țărilor de Jos.“

(Larousse, *Istoria universală*, vol. III)

B. „Relațiile internaționale rămăseseră remarcabil de stabile în secolul al XIX-lea. Europa a continuat să fie dominată de cele cinci mari puteri care organizaseră Congresul de la Viena; și niciun conflict general nu se declanșase între ele după 1815. Învingătorii doreau un sistem al păcii. Asta a dus la organizarea unui ciclu de conferințe periodice în statele europene. Astfel, în 1818 a avut loc prima întrunire a sistemului congresional la Aix-la-Chapelle, iar la 1822 Metternich a chemat puterile la un nou Congres organizat la Verona.

Războaiele care au avut loc au fost limitate ca timp și spațiu. Au existat acțiuni de poliție internațională, în care una dintre puteri putea interveni pentru a suprima izbucnirile revoluționare care nu puteau fi controlate la nivel local. Așa au fost intervențiile repetate ale francezilor în Spania și Italia sau intervențiile rusești în Polonia și Ungaria. Au existat conflicte regionale, mai ales în Italia, Germania și în Balcani. [...] Doar două probleme dificile au avut capacitatea să tulbure ordinea internațională. Una dintre acestea a fost rivalitatea accelerată dintre Franța și Germania. Cealaltă a fost așa-zisa <Problemă Orientală>.”

(N. Davies, *O istorie a Europei*)

C. „La sfârșitul secolului al XIX-lea, marile puteri au fost preocupate cu reorganizarea și expansiunea imperială, pentru a obține efective, resurse economice, teritorii și prestigiu pe care le puteau folosi împotriva rivalilor europeni. În Franța, imperialismul era considerat necesar pentru a i se oferi Germaniei teritorii în schimbul Alsaciei și Lorenei. [...] În același timp, sprijinul pentru <Federația Imperială> a crescut în Imperiul Britanic. Într-o prelegeră celebră susținută la Melbourne la sfârșitul lunii august 1885, scriitorul australian Edward Morris afirma că <viitorul aparține statelor mari. [...] > Morris preconiza <trei mari imperii, Statele Unite și Rusia, Germania nefiind cu mult în urma lor.> Dacă Marea Britanie nu voia să riște să <fie complet eclipsată>, trebuia să-și implice mai eficient imperiul în apărarea imperială. [...]

Marilor puteri li s-a amintit brusc de supremația Europei în septembrie 1885, când naționaliștii bulgari - care acționau independent de Rusia - au anunțat pe neașteptate reunificarea Rumeliei Orientale cu Bulgaria propriu-zisă. Rusia era profund tulburată de evenimente, deoarece mișcarea națională bulgară scăpase în mare parte de sub controlul său. Așadar, în toamna anului 1886, țarul Alexandru al III-lea a încercat să constrângă Sofia să accepte un moștenitor la tron. [...] La sfârșitul anului 1886 și la începutul anului 1887, Viena și Sankt-Petersburgul se aflau în pragul unui război de proporții. O conflagrație majoră a fost evitată doar datorită medierii lui Bismarck.”

(B. Simms, *Europa. Lupta pentru supremație, de la 1453 până în prezent*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei **C**, două informații referitoare la Rusia. **4 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei **A**, două caracteristici ale statelor germane. **4 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei **B**, două asemănări între acțiunile desfășurate de marile puteri. **4 puncte**
4. Formulați o opinie referitoare la politica Marii Britanii, susținând-o cu câte o informație selectată din sursele **A** și **C**. **8 puncte**
5. Prezentați două consecințe directe ale războaielor din cadrul „Problemei Orientale” pentru Țările Române, în secolul al XVIII-lea. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia evoluția politică a spațiului românesc în primele patru decenii ale secolului al XIX-lea a fost influențată de relațiile internaționale. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Analizați comparativ, în aproximativ trei-patru pagini, **revoluțiile moderne și consecințele acestora, în secolele al XVII-lea - al XIX-lea**, având în vedere:

- menționarea a două asemănări și a două deosebiri dintre evenimentele revoluționare din spațiul englez, respectiv francez, din secolele al XVII-lea – al XVIII-lea;
- menționarea a două fapte istorice desfășurate în Franța napoleoniană, la începutul secolului al XIX-lea;
- prezentarea a două fapte istorice referitoare la constituirea SUA;
- prezentarea unei asemănări între aspirațiile exprimate în anul 1848 în spațiul Europei Occidentale;
- formularea unei opinii referitoare la existența continuității în acțiunile politice desfășurate de români în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și susținerea acesteia cu două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** sintezei, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea opiniei cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată.

Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2019

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a XI-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Termenul de democrație liberală se referă la sistemul politic caracterizat prin pluripartitism, alegeri libere, garantarea drepturilor, a libertăților cetățenești și economie de piață. <<Guvernarea în Occident după cel de-Al Doilea Război Mondial a evoluat cu mai mult succes. Sistemul democratic a fost peste tot în ascensiune și a adus cu el o mai mare influență pentru clasele muncitoare, femeii, rasele neeuropene și statele mici. Procesul agitat al dezbatelor și deciziilor deschise a produs o dezvoltare economică uriașă și mai eficientă decât economiile de comandă din Est și a îmbunătățit standardul de viață al mării majorități a populației >>[...]. Acest concept, cel al democrației liberale, este așadar strâns legat de acela de apărare a drepturilor omului, garanție a păcii și prosperității. Aceasta înseamnă, în același timp asumarea de responsabilități din partea cetățenilor. Tocmai prin încălcarea drepturilor omului, regimurile totalitare au produs mari suferințe propriilor cetățeni.”

(V. Băluțoiu, *Democrația și drepturile omului în secolul XX*)

B. „Într-o Europă ale cărei structuri au fost zdruncinate de Primul Război Mondial, în 1919, idealurile și instituțiile democrației liberale sunt cele care par să se impună. [...] Peste tot, după război Adunările se vor bucura de un nou prestigiu. Primele alegeri se desfășoară într-un climat de libertate și permit unor categorii sociale noi – țărănimea, clasele populare urbane – să participe la viața politică.[...]”

După înfrângerea spartakiștilor și lichidarea Republicii comuniste din Bavaria, social-democrații germani nu au putut rămâne la putere decât aliindu-se cu partidele burgheze moderate: Centrul Catolic și „democrații”. Coaliția acestor trei formațiuni permite Adunării Constituante reunită în micul oraș Weimar, din Turingia, să pună la punct o Constituție cu aspect democratic care împarte puterea între un președinte al Republicii ales pe șapte ani, având prerogative numeroase și două adunări: Reichstag-ul ales pentru patru ani prin sufragiu universal, care votează legile și aprobă cancelarul, dar poate fi dizolvat de președinte și Reichsrat-ul care este format din delegații landurilor, noua Germanie fiind o republică federală cuprinzând 17 „state” sau „regiuni.”

(S. Bernstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

C. „În [...] Italia, încă de la încetarea războiului, democrația liberală a traversat o gravă criză. Opinia publică a fost foarte decepționată de rezultatele războiului – Italia nu putuse obține Dalmația pe care o revendica, de gravitatea problemelor economice și sociale, de instabilitatea ministerială – patru guverne în trei ani (1919-1922). Un puternic avânt revoluționar a avut loc într-o primă perioadă, după eșecul <<ofensivei proletare>> din 1919-1920, când mișcarea muncitorească s-a aflat într-un <<punct mort>>, iar mișcarea fascistă a pornit să cucerească puterea. Până atunci era un grupuscul dirijat de Mussolini – un fost conducător socialist, devenit naționalist în timpul războiului, care denunța valorile moștenite din secolul al XIX-lea, raționalismul și liberalismul, pronunțându-se în favoarea forței, a violenței [...]. Partidul Național Fascist, creat în noiembrie 1921 [...] a înăbușit în forță în august 1922, o încercare de grevă generală și, în urma <<Marșului asupra Romei>> pe care armata n-a primit ordin să-l oprească, Mussolini a fost însărcinat să formeze guvernul, la 29 octombrie 1922. [...] În Italia, se consolidează sistemul fascist; înrolarea maselor, înregimentarea spirituală devin din ce în ce mai stricte. Ultimele rămășițe de democrație dispar odată cu dizolvarea Camerei Deputaților, înlocuită în 1938 prin Camera Fasciilor și a Corporațiilor.”

(J. Carpentier, F. Lebrun, *Istoria Europei*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați din sursa **B** un eveniment politico-militar și o consecință teritorială a acestuia din sursa **C**. **4 puncte**

2. Menționați câte o instituție legislativă din sursa **B**, respectiv din sursa **C**. **4 puncte**
3. Menționați o deosebire cu privire la evoluția regimului democratic, pe baza surselor **A** și **C**. **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **A**, **B** și **C**, un punct de vedere referitor la consecințele regimului politic asupra societății, susținându-l cu câte o informație din fiecare dintre aceste surse. **9 puncte**
5. Prezentați două fapte istorice referitoare la economia unui regim totalitar din lumea postbelică. **10 puncte**
6. Prezentați alte două fapte istorice din Europa postbelică referitoare la viața publică sau privată, în afara celor la care se referă sursa **A**. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Realizați o sinteză, de aproximativ cinci pagini, referitoare la România și Europa în secolul al XX-lea, având în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea a două asemănări între cultura română și cultura europeană în prima jumătate a secolului al XX-lea;
- prezentarea a două forme de organizare statală din perioada postbelică;
- menționarea a două cauze și a două consecințe ale integrării europene desfășurate în primele trei decenii postbelice;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția politică a României în ultimele două decenii ale secolului al XX-lea și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** sintezei, evidențierea **relației cauză – efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată

Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2019

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a XII-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „PMR avea nevoie în mod deosebit de o constituție pentru a legitima schimbările petrecute și mai ales cele pregătite, pentru a da un sens istoric transformărilor în direcția marxism-leninismului și pentru a le oferi, de asemenea, un temel juridic. Obiectivul fundamental al constituției era de a oferi cadrul legal al implementării modelului sovietic. Victoria oamenilor muncii în lupta de clasă nu era cu puțință cât timp mijloacele de producție se mai aflau încă în mâinile „exploatatorilor” și, de aceea, factorul economic a primit o atenție foarte mare în textul Constituției. Regimul pregătea la acel moment naționalizarea industriei, care urmărea să ofere mijloacele necesare pentru planificare, dar și să smulgă din mâinile adversarilor politici resursele economice ale țării. Colectivizarea agriculturii era un alt plan, deși mai depărtat. (...) Reforma în justiție viza aservirea acesteia partidului, transformarea ei în ”justiție de clasă”, în care aplicarea legii nu se mai făcea după principii obiective, ci după principii politice și ideologice. Vechea Curte de Casație și Justiție era înlocuită de Curtea Supremă, titulatură preluată din Constituția sovietică.”

(G. Sbârna, *Constituțiile României*)

B. „Procesul restrângerii și lichidării treptate a regimului parlamentar constituțional în România, început prin desființarea partidelor istorice, abolirea monarhiei și proclamarea republicii populare (devenită, ulterior, „socialistă”), se intensifică o dată cu adoptarea Constituției din 13 aprilie 1948. Ea reprezintă produsul tipic al aplicării în viața politică românească a doctrinei și ideologiei comuniste, după modelul sovietic, prin preluarea „documentelor constituționale ale statului sovietic, începând cu decretele din octombrie, până la Constituția U.R.S.S. din 1936”. Deși acest act constituțional a fost elaborat într-o etapă în care „procesul revoluționar de transformare socialistă a țării noastre se afla în germene”, el a reprezentat principalul instrument de realizare a dictaturii statului în toate domeniile vieții sociale și de desființare a societății civile, cu consecințe extrem de negative asupra derulării ulterioare a vieții democratice românești.”

(A. Banciu, *Totalitarism și involuție constituțională în timpul regimului comunist din România*)

C. „Adoptarea Constituției din 1948 în țara noastră a dus la accelerarea construcției societății socialiste. La data de 11.06.1948 au fost naționalizate principalele mijloace de producție aflate până atunci în proprietate privată (fabrici, uzine, ateliere ș.a.). A fost începută colectivizarea locală, desființarea structurilor puterii judecătorești urmată de crearea unor noi structuri independente de instituțiile judecătorești, reorganizarea parțială a unităților administrativ - teritoriale, sub influența U.R.S.S., în sensul consacării raionului și a regiunii ca unități cu caracter intermediar. A doua Constituție a regimului stalinist, din 1952, instaurat în România a fost o lege fundamentală eminate impregnată de ideologia marxistă și de conceptele staliniste atât de dăunătoare vieții intelectuale și spirituale a poporului român (...). O altă lege a fost nr. 58/27.12.1968, care a intrat în vigoare la data de 01.01.1969. Noua lege de organizare judecătorească cuprindea prevederi referitoare la rolul și sarcinile instanțelor judecătorești. Principalele modificări intervenite cu referire la instanțele de drept comun aveau în vedere faptul că președintele și judecătorii Tribunalului Suprem erau aleși direct de M.A.N. și nu de Prezidiul Marii Adunări Naționale.”

(V. S. Curpăn, V. Curpăn, E. Mitrofan, *Dezvoltarea Constituțională a României*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați un eveniment istoric din sursa **B**, menționând o cauză și o consecință ale acestuia, selectate din sursa **A**, respectiv din sursa **C**. **5 puncte**
2. Prezentați legea fundamentală din a doua jumătate a secolului al XX-lea, precizată în sursa **C**, utilizând și două informații din această sursă. **7 puncte**
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **3 puncte**

4. Formulați, pe baza surselor **A**, și **C** un punct de vedere referitor la domeniul juridic, susținându-l cu câte o informație selectată din fiecare sursă. **7 puncte**
5. Prezentați alte două fapte istorice din domeniul constituțional, din prima jumătate a secolului al XX-lea, în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice, un punct de vedere referitor la legea fundamentală din 1965 în evoluția României. **8 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ cinci pagini, un eseu despre *Stat și politică în spațiul românesc (secolele al XV-lea – al XX-lea)*, având în vedere:

- prezentarea câte unei acțiuni desfășurate în planul relațiilor diplomatice, respectiv în plan militar, de către reprezentanții unei instituții centrale din spațiul românesc, în prima jumătate a secolului al XV-lea;
- menționarea a două cauze și a unei consecințe ale implicării românilor în relațiile internaționale, în secolul al XVI-lea;
- prezentarea a două asemănări între proiectele politice referitoare la statul român modern, elaborate în spațiul românesc în secolul al XVIII-lea;
- prezentarea unei constante în desfășurarea faptelor istorice din deceniile cinci-șase ale secolului al XIX-lea, referitoare la statul român modern;
- argumentarea, prin două fapte istorice, a unui punct de vedere referitor la acțiunile prin care se realizează România Mare.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, argumentarea unui punct de vedere (prezentarea faptelor istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.